

Национален институт на правосъдието
"Повишаване капацитета на съдебната система и обучение по Европейската
конвенция за защита правата на човека и основните свободи в Националния
институт на правосъдието"
Договор № 93-00-42/20.02.2013 НФМ 2009-2014

Право на справедлив процес

Граждански и търговски дела

Правораздаване и разумни срокове при производства по несъстоятелност

Ана-Мария Телбис
к.к.Албена, 2014 г.

Член 6§1 ЕКПЧ

1. Всяко лице, при решаването на правен спор относно неговите граждански права и задължения ... има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок, от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Съдебното решение се обявява публично, но пресата и публиката могат да бъдат отстранявани по време на целия или на част от съдебния процес в интерес на нравствеността, обществената и националната сигурност в едно демократично общество, когато това се изисква от интересите на непълнолетните лица или за защита на личния живот на страните по делото или, само в необходимата според съда степен, в случаите, когато поради особени обстоятелства публичността би нанесла вреда на интересите на правосъдието.

Член 6 - Приложимост

ГРАЖДАНСКИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

- Самостоятелно понятие

Георгиадис с/у Гърция § 34

- Спорове относно права и задължения (граждански)

Джеймс и др. с/у Обединеното кралство, § 81

- Съществуване на спорно право в националното законодателство

Булоа с/у Люксембург [ГК], §§ 90-94

- Материално съдържание и въздействие на правото

Льо Комте, Ван Льовен и Дьо Мейер с/у Белгия, § 45

Видове производство

- Производство по “публичното право”, резултатът от което е от решаващо значение за частните права и задължения
Бентем с/у Нидерландия, § 36
- Дисциплинарно производство
Филис с/у Гърция (№ 2), § 45
- Граждански иск в наказателното производство
Перес с/у Франция [ГК], §§ 70-71
- Дела по социално право
Салези с/у Италия
- Спорове, свързани с държавни служители
Вило Ескелинен и др. с/у Финландия [ГК], §§ 50-62
- Конституционни спорове
Руис-Матеос с/у Испания
- Други дела, свързани с неимуществени въпроси (околна среда...)
Ташкин и др. с/у Турция

Видове производства (2)

Вторични:

- Предварителни производства

Микалеф с/у Малта (ГК), §§ 83-86,

- Последователни наказателни и граждански производства

Филис с/у Гърция (№ 2), § 45

- Изпълнение на съдебни решения

Хорнсби с/у Гърция, § 40

- Молби за възобновяване на производства

Мелис с/у Гърция, §§ 19-20

Исключени:

- Данъчни производства

Ферацини с/у Италия [ГК], § 29

- Имигрантски дела

Маауиа с/у Франция [ГК] § 38

- Спорове на държавни служители (упражняващи държавни правомощия)

Сукют с/у Турция (реш.)

- Политически права

Пиер-Блох с/у Франция, § 50

Общи гаранции

А. ПРАВО НА ДОСТЪП ДО СЪДА

Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Съд

2. Установени със закон

3. Независимост и безпристрастност

В. ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост

2. Публично съдебно заседание и публично произнасяне на решенията на съда

3. Разумна продължителност на производството

Общи гаранции

A. ПРАВО НА ДОСТЪП ДО СЪДА

- Ефективно обжалване в защита на гражданските права на жалбоподателите.

Белеш и др. с/у Чешка република, § 49

- Може да подлежи на ограничения (без да се засяга същността)

Станев с/у България [ГК], § 229

- Съдебни разноси: *Вайсман и др. с/у Румъния, § 42*
- Преклузивни срокове: *Мелник с/у Украйна, § 26*
- Процесуални пречки: *Станев с/у България [ГК], § 241-245*

- Право на откриване на производство, но и право на решаване на спора от съда

Кутич с/у Хърватия, §§ 25, 32

Общи гаранции

А. ПРАВО НА ДОСТЪП ДО СЪДА – Ограничения

○ „законосъобразна цел“ + „разумна пропорционална
взаимовръзка между използвани средства и поставени цели“

Маркович и др. с/у Италия [ГК], § 99

○ Легитимни ограничения:

- давност

Стъбингс и др. с/у Обединеното кралство, §§ 51-52

- Сигурност на разпореждания за разноски

Толстой Милославски с/у Обединеното кралство, §§ 62-67

- Изискване за процесуално представителство

Р.П. и др. с/у Обединеното кралство, §§ 63-67

Общи гаранции

А. ПРАВО НА ДОСТЪП ДО СЪДА

Отказ от права

- Често при граждански дела (т.е. арбитражни клаузи) – не противоречи на член 6 *по същество*

Девеер с/у Белгия, § 49

- Допустимо и установено свободно и недвусмислено

Суда с/у Чешка република, §§ 48-49

Правна помощ

- Не съществува задължение за предоставяне на правна помощ при всеки “гражданскоправен” спор, а само когато такава помощ е наложителна за осигуряване на ефективен достъп до съда

Еъри с/у Ирландия, § 26

- Основания за отказ на правна помощ + грижливо разглеждане на молби

Табор с/у Полша, §§ 45-46

- Недостатъците в системата за правна помощ лишават отделните лица от “практически и ефективен” достъп до съд, на какъвто те имат право

Старосчук с/у Полша, § 135

Общи гаранции

Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Съд

- Самостоятелно понятие (материалноправен смисъл на понятието)

Срамек с/у Австрия, § 36

- Функции на съда:
  - Способност за решаване на дела в неговата компетентност въз основа на правните разпоредби и след надлежно проведено производство.

- Правомощие за постановяване на обвързващо решение

Бентем с/у Нидерландия, § 40

- Действащи гаранции (материално- и процесуалноправни)

Ролф Густафсон с/у Швеция, § 45

Общи гаранции

В. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Съд

○ Равнища на юрисдикция

- Не се налагат такива, но веднъж установени, трябва да се спазват , член 6, параграф 1

Платаку с/у Гърция, § 38

- Цялостна/конкретна оценка

Левиджис престейшенъс сървисис с/у Франция, §§ 44-45

- Разглеждане от съд с пълна юрисдикция

Тера Вонинген Б.В. с/у Нидерландия, § 52

○ Изпълнение на съдебни решения

- Право на незабавно изпълнение на окончателни обвързващи съдебни решения

Хорнсби с/у Гърция, § 40

- Правна сигурност

Бумареску с/у Румъния [ГК], § 61

Общи гаранции

Б. ИНСТИТУЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

2. Установени със закон

- Цел: да гарантират, че организацията на съдебната система не се определя от изпълнителната власт, а е регламентирана със закон, приет от парламент

Савино и др. с/у Италия, § 94

- Спазване от съда на определени правила, които регламентират дейността му + съдебния състав

Сокуренко и Стрютин с/у Украйна, § 24

- Визират надхвърлянето на границите на правораздаването

Сокуренко и Стрюгин с/у Украйна, §§ 27-28

Общи гаранции

Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

3. Независимост и безпристрастност

○ “Независима”

- Прямо другите власти (изпълнителната власт, Парламента)

Бомартен с/у Франция, § 38

- Прямо страните

Срамек с/у Австрия, § 42

○ Критерии:

- Начина на назначаване в системата, продължителност на мандата на служителите;
- Наличие на гаранции срещу външен натиск;
- Дали съответните органи създават впечатление за независимост

Лангборгер с/у Швеция, § 32

Общи гаранции

Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

3. Независимост и безпристрастност

- “Безпристрастен”:
  - Субективен тест (лични убеждения и поведение на даден съдия – лични предубеждения или фаворизиране по конкретно дело); лична безпристрастност – приема се до доказване на противното;
  - Обективен тест (дали самият съд и неговият състав дават достатъчно гаранции за да се изключи всякакво основателно съмнение); отнася се най-вече до йерархични и други връзки между съдията и други участващи в производството лица.

Микалеф с/у Малта [ГК]

Общи гаранции

В. ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост

- “Процедурна” справедливост = състезателно исково производство (изслушване на становищата, равнопоставеност на страните пред съда)

Стар Кате Епилекта Гевмата и др. с/у Гърция (реш.)

- Цел: да се осигури защита на интересите на страните + надлежно правораздаване

Нидерост-Хубер с/у Швейцария § 30

- Изисквания за дела, свързани с гражданските права – по-малко обременителни от наказателните производства

Кьониа с/у Германия, § 96

- “Ефективно право” = задължение за надлежно разглеждане на становищата, аргументите и доказателствата, наведени от страните

Крашка с/у Швейцария, § 30

- Установяване на фактите, допустимост и преценка на доказателствата, тълкуване и прилагане на националното право -> национални съдилища

Грациа Руис с/у Испания [ГК], §§ 28-29

Общи гаранции

В. ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост – Състезателно исково производство

- Всяка страна – достатъчна възможност да представи своята позиция по делото при условия, които не я поставят в значително по-неизгодна позиция в сравнение с насрещната страна

Климентев с/у Русия, § 95

- Стремешът за спестяване на време и ускоряване на производството не оправдава пренебрегването на основен принцип, като правото на състезателно исково производство

Нидерост-Хубер с/у Швейцария, § 30

- Възможност за страните да се запознаят и изразят становището си по всички представени доказателства и наведени доводи, дори и такива от независим представител на националната правна система, за да се въздейства върху решението на съда

Руиз-Матеос с/у Испания, § 63

- Не е абсолютно понятие, обхватът му може да варира в зависимост от специфичните особености на конкретното дело

Худакова и др. с/у Словакия, §§ 26-27

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост – равнопоставеност [равенство на оръжията] на страните

- Равнопоставеност на страните = баланс между участниците както в наказателното, така и в гражданското производство.

Домбо Бехеер Б.В. с/у Нидерландия, § 33

- Недопустимо е страната да представя доводи пред съда, без да е уведомена за това другата страна и без последната да има възможност да представи становището си по тях

АПЕХ Юлдозотейнек Зьовестеге и др. с/у Унгария, §42

- Ако представените становища не са били доведени до знанието на някоя от страните – не става въпрос за нарушение на равнопоставеността, а по-скоро за нарушение на справедливостта на процеса в по-широк смисъл

Нидерост-Хубер с/у Швейцария, §§ 23-24

Общи гаранции

В. ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост – събиране на доказателства

- Национално право и съдилища:
- Допустимост на доказателствата и начин, по който следва да бъдат преценявани

Гарсиа Руис с/у Испания [ГК], § 28

- Доказателствена стойност и доказателствена тежест
Тиеман с/у Франция и Германия (реш.)
- Релевантност на предложените доказателства
Сентро Еуропа 7 с.р.л. и Ди Стефано с/у Италия [ГК], §198
- Задача на Съда [по правата на човека] съгласно Конвенцията:
- Да установи дали производството като цяло е било справедливо, включително начина на събиране на доказателствата
Елшолц с/у Германия [ГК], § 66
- Да установи дали доказателствата са представени по начин, гарантиращ справедлив процес
Блушер с/у Чешка република, § 65
-

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост

- **Посочване на мотиви на съдебните решения**
- Задължение на съда да мотивира обстойно решенията си
Х. с/у Белгия, § 53
- Изложените мотиви трябва да позволяват на страните да използват ефективно всяко съществуващо право на обжалване
Хирвисаари с/у Финландия, § 30
- Не съществува задължение за подробен отговор на всеки аргумент
Ван де Хурк с/у Нидерландия, § 61

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Справедливост

- **Посочване на мотиви на съдебните решения**

- Критерии: същност на решението, обстоятелства по делото, същност на становищата на страните, различия в правните системи на държавите, подписали Конвенцията, правни обичаи, правни становища и представяне и изготвяне на съдебните решения

Руиц Тория с/у Испания, § 29

- Когато становището на дадена страна е от решаващо значение за изхода от делото, то изисква конкретен и бърз отговор

Руиц Тория с/у Испания, §§ 29-30

- При отхвърляне на жалба съдът по обжалването може по принцип просто да потвърди мотивите на съда от долната инстанция

Гарсия Руиц с/у Испания [GC], § 26

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

2. Открити заседания

- Защитава страните срещу непрозрачно правораздаване без публичен контрол; това е също един от начините за поддържане на доверие в съда

Мартини с/у Франция [ГК], § 39

- Право на устно изслушване поне от една инстанция

Фишър с/у Австрия, § 44

- Възможност най-малко да се иска открито заседание

Мартини с/у Франция [ГК], § 42

- Присъствие на представители на пресата и на обществеността – възможни са изключения, посочени изрично в член 6, параграф 1

Мартини с/у Франция [ГК], § 40

- Отказ от права – заявява се недвусмислено и трябва да не противоречи на съществен публичен интерес

Ексел с/у Чешка република, § 46

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

2. Открити заседания

- Различни средства за осигуряване на публичност на решенията освен произнасянето на решението в открито заседание, може също да са съвместими с член 6, параграф 1

Мозер с/у Австрия, § 101

- Формата, с която на решението се придава публичност в рамките на националното право, се оценява в светлината на специфичните характеристики на съответното дело и чрез позоваване на предмета и целта на член 6, параграф 1

Прето и др. с/у Италия, § 26

- Ако само диспозитивът на решението се прочита пред публиката: трябва да се посочи дали обществеността има достъп по друг начин до текста на решението заедно с мотивите към него; трябва да бъдат разгледани използваните форми на публичност, за да може решението да бъде подложено на обществен контрол

Рякиб Бирюков с/у Русия, §§ 33-46

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

3. Разумна продължителност на делото

- Важно е да няма забавяне на правораздаването, защото то може да застраши неговата ефективност и обективност

Х. с/у Франция, § 58

- Обективната продължителност на делото може да бъде оценена в светлината на :
  - Сложността на делото,
  - Поведението на ищеца, респ. жалбоподателя,
  - Поведението на компетентните органи,
  - Предмет на спора

Сюрмели с/у Германия [ГК], § 128

Общи гаранции

В. ПРОЦЕСУАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

3. Разумна продължителност на делото

- Държавата носи отговорност за всички свои институции, а не само за съдебните органи

Мартинс Морейра с/у Португалия, § 60

- Задължение за организиране на правните системи по такъв начин, че съдилищата да могат да гарантират правото на всеки на окончателно решение в разумен срок

Скордино с/у Италия (№ 1) [ГК], § 183

- Определяне на срока
  - От момента на образуване на делото от компетентния съд до произнасяне на решението, с което се решава спорът

Поас с/у Австрия, § 50

Право на справедлив процес (граждански) Дела срещу България

Дела, свързани с процесуални нарушения и прекомерен формализъм в правото и в съдебното производство

Липса на ефективен достъп до съда

Нарушение на член 6, параграф 1 (справедливост): Разпореждане, според което ищец по граждански иск трябва да плати съдебни разноски, определени като процент от отхвърлената част от цената на неговия иск

Станков с/у България

Нарушение на член 6, параграф 1 (право на справедливо гледане): невъзможност за последващо оспорване на решение за обявяване на несъстоятелност

Капитал Банк АД с/у България

Нарушение на член 6, параграф 1 (право на справедливо гледане): отказ на достъп до съда за искане за възстановяване на правоспособност

Станев с/у България (ГК)

Право на справедлив процес (граждански) Дела срещу България

Дела, свързани с процесуални нарушения и прекомерен формализъм в правото и в съдебното производство

Непризнаване на окончателно решение:

Нарушение на член 6, параграф 1 (справедливост): отменяне на окончателно и изпълнено решение – в нарушение на принципа на правна сигурност

Кехая и др. с/у България

Прекомерно дълго съдебно производство:

Нарушение на член 6, параграф 1 (разумен срок): недостатъци, водещи до забавяне на граждански дела, нуждата за въвеждане на средство за обезщетение

Фингър с/у България

Недопустимост: необходимост от въвеждане на правно средство за обезщетяване на вредите, настъпили в резултат на забавянето на производството и изискващо изчерпване

Балъкчиев и др. с/у България (реш.)

Право на справедлив процес

Съдебна практика по търговски дела

Прекратяване на дейност на дружество

Сасилор-Лирмин с/у Франция

Няколко нарушения на член 6, параграф 1 (право на справедлив процес): дружеството-жалбоподател изразява добре обосновани съмнения относно съдебния състав [на френския Conseil d'Etat], който произнася решение на 19 май 2000 г., поради участието или най-малко присъствието на правителствен комисар в разискванията на съдебния състав и с оглед на прекомерната продължителност на делото.

Липса на нарушение на член 6, параграф 1 по отношение на въпроса дали е нарушена независимостта и безпристрастността на съда [френския Conseil d'Etat] поради това, че е упражнил съдебни функции едновременно с административните си правомощия по Административнопроцесуалния кодекс.

Право на справедлив процес

Съдебна практика по търговски дела

Производство по несъстоятелност

Агрокомплекс с/у Украйна

Три нарушения на член 6, параграф 1 (право на справедлив процес): съд, който решава, че делото е гледано пристрастно, възобновява производство, по което има произнесено окончателно решение относно сума дължима от ЛиНОС, и така нарушава правната сигурност; прекомерно дълго производство.

Нарушение на член 1 от Протокол № 1 (защита на собствеността): не е установен баланс между изискванията на публичния интерес и необходимостта от защита на правото на дружеството да използва безпрепятствено своята собственост.

Право на справедлив процес

Съдебна практика относно търговски дела

Данъчни производства

Вестберга такси актеболаг и Вулич с/у Швеция

Нарушение на член 6, параграф 1: Като отбелязва, че член 6 не се отнася до данъчния спор сам по себе си, съдът разглежда делото, доколкото в него е повдигнато “обвинение” към жалбоподателите. Той достига до заключението, че последните не са имали достъп до съд, защото съдът неоснователно се е забавил при произнасянето си по основния спор между страните.

ОАО Нефтеная компания ЮКОС с/у Русия

Нарушение на член 6, параграфи 1 и 3, буква б) (право на справедлив процес) – свързано е с 2000 данъчни производства срещу ЮКОС, защото той няма достатъчно време да подготви защитата си по делото пред по-долните съдебни инстанции.

Право на справедлив процес

Съдебна практика по търговски дела

Отнемане на банкови лицензи

Капитал Банк АД с/у България

Нарушение на член 6, параграф 1 (право на справедлив процес) – свързано е с приемането от националните съдилища на становището на БНБ за несъстоятелност, без да го подложат на критика или обсъждане, заедно с това, че е било невъзможно това становище да бъде подложено на директно обжалване.

Нарушение на член 6, параграф 1 – тъй като е представена от лица (специално назначени ликвидатори, а по-късно синдици), които са зависими от другата страна по делото (БНБ), банката-жалбоподател е била в невъзможност да защити добре своята позиция и интереси.

Право на справедлив процес

Съдебна практика по търговски дела

Неизпълнение на арбитражно решение за обезщетение

Компания Регент с/у Украйна

Нарушение на член 6 (право на справедлив процес) и нарушение на член 1 от Протокол № 1 (защита на собствеността): една от основните причини за неизпълнението на арбитражното решение е несъстоятелността на дружеството – притежавано и управлявано от държавата, което е било осъдено да заплати обезщетение. Съдът приема, че въпреки възможно забавяне в изпълнението на задължения на държавата от държавния бюджет, не може да има извинение за продължително неизплащане на обезщетението.

Право на справедлив процес Производство по несъстоятелност

Разумен срок

○ При производство по несъстоятелност

- Когато жалбоподателят е длъжник

Тету с/у Франция

- Когато жалбоподателят е кредитор

Дудикова с/у Словакия

- Когато жалбоподателят е основен акционер

Ж. Д. с/у Люксембург

○ При други дела, които остават висящи до приключване на производството по несъстоятелност

Квартук с/у Хърватия (№ 2)

Отлагане/неизпълнение на окончателни решения

Адамович с/у Сърбия, Куценко с/у Украйна

Право на справедлив процес Производство по несъстоятелност

Достъп до съд

- Съдебни разноски

*С.К. Еъпрън дайнамикс с.р.л. БАЙЯ МАРЕ с/у
Румъния*

- Невъзможност за оспорване на решения

*Дружествени заложна приа и др. с/у Чешка
Република*

Справедливост

- Безпристрастност

Гайевски с/у Полша

- Производства при закрити врати

Вернер с/у Полша

Изпълнение на решения на ЕСПЧ

Решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ)

Задължения на държавата:

- Да облекчи положението на жалбоподателя
- Да предотврати други подобни нарушения

Етап на изпълнение:

- Надзор от страна на Комитета на министрите
- Засилен/стандартен

Индивидуални мерки

Общи мерки

Изпълнение на решения на ЕСПЧ

Капитал банк АД с/у България

Несправедливост на процеса (член 6, параграф 1) – принудителна ликвидация на банката-жалбоподател през 2005 г., тъй като националните съдилища твърдят, че са обвързани от становището на националната банка, че е налице несъстоятелност, без да разгледат жалбата по същество и поради невъзможността на жалбоподателя да защити позицията си, тъй като е бил представяван от лица, зависими от другата страна по делото.

Индивидуални мерки:

- Искане за възобновяване на производството по несъстоятелност – отхвърлено => текущ надзор

Общи мерки:

- Ново законодателство -> възможност за обжалване на такива решения пред Върховния административен съд => затворена
- Изменение на Закона за банковата несъстоятелност => текущ надзор

Правораздаване

Указания на Венецианската комисия

- Оценка на съдебните системи
- Управление на сроковете за съда
- Качество на правосъдието
- Изпълнение
- Медиация

Правораздаване

Указания на Венецианската комисия

Указания на Центъра за управление на съдебни срокове

Планиране и събиране на данни

Указание 1

Продължителността на съдебното производство трябва да бъде планирана, както на общо равнище (планиране на средната продължителност на определен вид дела или средната продължителност на производството пред определени видове съдилища), така и на равнището на конкретното дело.

Указание 2

Ползвателите имат право да получат консултация относно управлението на срока на съдебния процес и определянето на датите или преценка на продължителността на всички бъдещи процедурни стъпки.

Указание 3

Ако се наблюдават или предвиждат отклонения от стандартите и планираните съдебни срокове, следва да се предприемат незабавни мерки, за да се отстранят причините за тези отклонения.

Правораздаване

Указания на Венецианската комисия

Указание 4

Следва да се отдели специално внимание на случаи, при които общата продължителност е такава, че може да доведе до констатиране на нарушение на правото на гледане на делото в разумен срок.

Указание 5

При наблюдението трябва да се гарантира, че периодите на липса на активност (време на изчакване) в съдебното производство не са прекалено дълги и ако съществуват такива продължителни периоди трябва да се предприемат специални мерки да се ускори производството и да се компенсират забавянето.

Събиране на данни

Указание 6

Ръководството на съда трябва да събира информация относно най-важните стъпки в съдебния процес. Те трябва да водят документация за продължителността на периодите между тези стъпки. По отношение на наблюдаваните стъпки, следва да се обърне дължимото внимание на Контролния списък за управление на сроковете, индикатор четири.

Правораздаване

Указания на Венецианската комисия

Указание 7

Събраната информация трябва да бъде достъпна за сведения на административните служители на съда, съдиите и централните органи по управление на съдебната власт. Информацията трябва също да бъде предоставена в подходяща форма на страните и пред широката общественост.

Продължителен анализ

Указание 8

Цялата събрана информация следва да бъде подложена на продължителен анализ и използвана за целите на наблюдението и за подобряване на работата.

Указание 9

Отчети на резултатите от анализа следва да бъдат предоставени на определени периоди, най-малко веднъж годишно със съответните препоръки.

Правораздаване

Указания на Венецианската комисия

Установени цели

Указание 10

Освен стандартите и целите, установени на по-високо равнище (национално, регионално), следва да се поставят и конкретни цели за отделните съдилища. Ръководството на съда следва да има достатъчно власт и автономност, за да може пълноценно да определя или да участва в определянето на тези цели.

Указание 11

Целите следва ясно да определят задачите и да бъдат постижими. Те следва да бъдат оповестявани публично и да бъдат подлагани на периодична оценка, ако това е в интерес на правосъдието.

